

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petik vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petik vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

OBNOVA RUSKO-FRANCOSKE ZVEZE

Pogajanja za zaključitev pakta o medsebojni pomoči in osnovanju mirovne lige v okviru Društva narodov za varstvo miru v vzhodni in južni Evropi

Ženeva, 21. septembra. d. V nekaterih tujakih političnih krogih trdijo, da se ima v polnem obsegu obnoviti francosko-ruska zveza iz predvojnega doba. Važen korak k obnovitvi te zveze naj bi pomenila poslednja konferenca Barthouja in Litvinova preteklo sredo. Ta zveza naj bi se obnovila s pogodbo o medsebojni pomoči v mejah, ki so določene s čl. 16. pakta Društva narodov. Kakor znano, govori ta člen pakta DN o finančnih in vojaških sankcijah proti državi, ki bi kršila določbe pakta DN. Zunanji minister Barthou je sredi odstopa v Parizu, da poroča francoski vladi o dosedanjem poteku zasedanja Društva narodov. V Ženevo se bo vrnil šele v ponedeljek. Medtem ko nadaljeval pogajanja z ruskim poslanikom v Parizu Rosenbergom njegov namestnik, ki sta oba prisostvovala zadnjim razgovorom Litvinova in Barthouja, Francoska vlada želi, da bi bila pogodba sklenjena še pred zaključitvijo zasedanja Društva narodov ter tudi že podpisana. Ta pogodba naj bi nadomestila nameravani vzhodni pakt, ki se je ponesrečil zaradi odpora Nemčije in Poljske.

Na drugi strani trdijo, da sta Barthou in Litvinov obravnavala načrt o ustanovitvi mirovne lige v okviru Društva narodov, ki naj bi zagotovila mir v vzhodni in južni Evropi. Člani te lige bi bili poleg Rusije in Francije, ki bi prevzeli jamstvene obveznosti, Mala antanta, Grčija in baltičke države.

O tem poroča obširno tudi »Echo de Paris«, ki pravi, da se bodo pogajanja nadaljevala, čim se Barthou iz Pariza znova vrne v Ženevo. V tem listu je objavil Pertinax članek, v katerem se bavi z vprašanjem, ali se bo mogel severovzhodni pakt skleniti brez Nemčije in Poljske ter prihaja do zaključka, da se bo to zgodilo. Kot dokaz naveda odstavke iz govora Litvinova v Društvu narodov, v katerem odkrili priznava, da bi mogli Nemčija in Poljska ostati ob strani. Pertinax napoveduje, da se bodo Francija, Rusija, Mala antanta, Grčija, Turčija in bržkone tudi baltičke države sporazumele o tem, kako bi držale, kakor pravi, v šahu narodnosocialistično mobilizacijo. Vodilni motiv Litvinova je ta, da se v kakršnikoli obliki organizira vojni defenzivni sistem proti pangermanizmu. Moskvska vlada je vstopila v Društvo narodov, ker je Francija postavila to kot pogoj za zaključitev medsebojnega pomorskega pakta. V svojem zadnjem razgovoru sta Barthou in Litvinov razpravljala o vzhodnem paktu in je ostalo odprto samo še vprašanje, ali naj se ta pakt sklene v okviru Društva narodov ali izven njega.

»Petit Parisien«, ki razpravlja o vzhodnem paktu, pravi: Po sestanku Barthouja in Litvinova so se razširili glasovi, da mislija Pariz in Moskva v kratkem skleniti nekakšno obrambno zvezo, ki naj bi bila nadomestek za vzhodni pakt. Takšno razlaganje francosko-ruskim razgovorom je gola fantazija. Kakor se zdi, iščejo sedaj, kako bi ideji tega pakta priključili nekatere elemente sredozemskega pakta. Pri takšnem načrtu, ki je sedaj v delu, vse kaže, da bi morala biti zastopana Mala antanta kot celota. Tudi Turčija ne bi manjkala in nabrže tudi Grčija ne. Tako bi se iz vzhodnega pakta rodil južnovzhodni pakt. Vse to je pa seveda še zavito v meglo in bo treba še dolgo časa in mnogo razgovorov, preden dobi prijemljivo obliko.

Barthou je izjavil zastopniku lista »Paris Midy«: Moja pot v Ženevo je skušala doseči sprejem Rusije v Društvo narodov. Ta naloga je bila muha, pa tudi težka. Srečen sem, da smo to dosegli. Naši prijatelji in zavezniki so pri tem sodelovali z največjo pripravljenostjo. V Ženevo se bom vrnil prihodnji teden, da posplošim dosežene rezultate.

Poljska za dvostranske dogovore

Varšava, 21. septembra. d. Kakor znano, sta 10. t. m. poljska in ruska vlada izmenjali noti, na podlagi katerih je zunanji minister Beck pristal na prepuštevju stalnega mesta v svetu DN Rusiji. To izmenjavo not, v katerih se potrjuje, da se v vstopom Rusije v Društvo narodov ni ničesar izpremenilo v pravnih odnošajih med Poljsko in Rusijo, označuje varšavski vladni tisk kot nov uspeh poljske diplomacije ter njenih metod v pogajanjih. Oficijozna »Gazeta Polska« izjavlja, da je na podlagi direktnih dvostranskih poljsko-ruskih pogodb sodelovanje obeh sosednih držav bolje zagotovljeno, kakor pa s skupnim članstvom v Društvu narodov. Izkušnje, dosežene s poljsko-nemškimi odnošaji v ženevski ustanovi in izven nje so najboljše priporočilo za neposredne stike med vladami posameznih držav.

Pariz, 21. septembra. d. »Journal« vidi v izmenjavi not med Poljsko in Rusijo nove smernice poljske politike, ki daje prednost dvostranskim dogovorom pred večstranskimi kombinacijami, ker obsegajo poslednje preveč nasprotno elemente. Enako je tudi v vzhodnem paktu, proti kateremu ostaja Poljska še nadalje nezaupna, ker bi sklenjen z Nemčijo zmanjšal čuječnost, brez nje pa imel za posledico njeno izolacijo. Kakor pa je Barthou te dni izjavil, pomeni izolacija pričetek vojne. Če pa Poljska izjavlja, da daje prednost posebnim dogovorom pred paktom Društva narodov, pozablja, da ima ta pakt čl. 16., na katerega se more Rusija sklicevati, da lahko pošlje svoje čete na poljsko ozemlje. List vprašuje, ali bi to ne bil pričetek četrtne delitve Poljske?

Manjšinski problem

Francoski komentarji o poljski zahtevi po konferenci za razširjenje manjšinske zaščite

Pariz, 21. septembra. AA. Nekateri listi precej obširno razpravljajo o manjšinskem vprašanju. Tako piše »Ekselsior«: Zdi se, da bo poljski zunanji minister Beck vztrajal na svojem odločnem stališču, toda Poljska vzlic temu ne misli napraviti preloma. Poljski udarec na skupščini DN je imel predvsem namen prisiliti delegacije, da posvete večjo pozornost poljski zahtevi po razširjenju manjšinskih obveznosti na druge države.

»Figaro« piše: Morda bi se dale, kakor je predlagal Faniglius, sprejeti nekatere mednarodne obveznosti za zaščito notranjih človekovih pravic, ki jih priznavajo vsi civilizirani narodi, toda nikakor ni pričakovati posplošenja sedanjega sistema manjšinske

zaščite. Konferenca o tem problemu nima prav nikake nade v uspeh, kakor je točno povedal Motta in kakor bo brez dvoma tudi francoski zastopnik še povedal.

»Petit Parisien«: Poljski predlog ni nalezljiv na ugoden sprejem v šestem odboru. Takšna konferenca bi se kaj hitro izrodila v ognjišče intrig, kar bi postalo nevarno za notranjo varnost držav. Prve žrtve bi postale države, ki imajo velike manjšine znotraj svojih mej. Kaj bodo neki rekli Poljaki, če se bodo s to konferenco okoristili Ukrajinci, Galici, Letonci in drugi, ki žive ne ravno preveč zadovoljno pod varšavskim varstvom, in ne pričakovano odkrili vsemu svetu, kaj jim je na duši?

Avstrijska neodvisnost

Diplomatski razgovori o zagotovitvi trajne neodvisnosti avstrijske republike

Ženeva, 21. septembra. g. Avstrijski problem je bil zadnja dva dneva predmet intenzivnih razgovorov cele vrste državnikov, ki so se ostali v Ženevi. Teh razgovorov se je udeležil zlasti italijanski delegat Aloisi, ki je razpravljala s francoskim zunanjim ministrom Barthoujem. Poleg tega je imel tudi več razgovorov s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Včeraj je dr. Beneš posetil tudi stalni delegat pri Društvu narodov baron Pflügl. Angleški delegat Eden je razpravljal o tem vprašanju z Massiglijem, ki je kasneje konferiral z dr. Benešem. Pogajanja imajo za sedaj informativen značaj. Do končne veljavne odločbe še ni prišlo. Po mnenju večine merodajnih krogov more biti podlaga rešitve av-

strijskega problema samo tak srednjeevropski pakt, ki bi ga ob popolni enakopravnosti podpisale vse prizadete države in brez vsake izjeme. Francija in Mala antanta sta v tem pogledu popolnoma edini, vendar pa še ni nobenega sklepa, ali naj bi se srednjeevropski pakt sklenil na tesnejši ali širši podlagi in ali naj bi pri tem paktu sodelovale dve ali tri velesile. Madžarska se za sedaj še ne udeležuje teh pogajanj.

Povratek Papena na Dunaj

Berlin, 21. septembra. d. Nemški poslanik na Dunaju Pape se je vrnil na svoje mesto po enomesečni odsotnosti. Pred svojim odhodom na Dunaj je imel z merodajnimi činitelji razgovore o smernicah svojega dela v Avstriji.

Francoska gospodarska politika

Francoski trgovinski minister za unijo držav z zlatim standardom

Ženeva 21. septembra. AA. Na proslavi 50letnice francoske trgovinske zbornice v Švici je govoril tudi francoski trgovinski minister Lamoureux, ki je opisal francosko gospodarsko politiko in navedel ukrepe vlade za zaščito notranjega tržišča pred državami s kolebajočimi valutami in za zboljšanje trgovinske bilance. Minister je ugotovil, da je pasivnost francoske zunanje trgovine v prvih sedmih mesecih t. l. padla v primeru z istim razdobjem l. 1933 za 2300 milijonov frankov, padec francoskega izvoza v primeru z lamskim izvozom znaša pa samo 29 milijonov frankov. Po teži je izvoz celo za 11,5 odstotka večji. V splošnem mrtvili, je nadaljeval minister, se je francoska zunanja trgovina čisto branila. Vse kaže, da so države z zlatim standardom laže prenašale krizo zunanje trgovine kakor druge države. Razvrednotenje franka, je poudaril, krize ne bi končalo.

Nadalje je omenil misel o gospodarskem in denarstvenem sporazumu med državami z zlatim standardom. Ta misel je zapeljiva, čeprav so z njo zvezani še kočljivi problemi, kakor n. pr. širše odprtje francoske meje tujim poljskim pridelekom in

oktroiranje preferenčnih režimov nekaterih držav. Francija bo vzlic temu nadaljevala razgovore za pobijanje krize, dokler pa bo trajala sedanja denarstvena zmeda, bo morala vztrajati na sedanjih kontingentih, čeprav se bo pogajala za zboljšanje zunanje trgovine v vzajemnimi koncesijami. Minister se je naposled zavzel za unijo držav z zlatim standardom, ki naj bi trajala dokler ne pridejo druge države do spoznanja, da je napačen čas za vrnitev k zdravemu denarju in normalnemu gospodarstvu.

Nemški demanti o preganjanju židov

Berlin, 21. septembra. AA. V nemških uradnih krogih izjavljajo, da je od začetka do konca neresnična lista »News Chronicle«, po kateri se v Nemčiji ni samo začela ponovna agitacija zoper žide v kar največjem obsegu, temveč se baje celo pripravljali poseben zakon, ki naj bi židom odvzel vse državljanske pravice.

Naročite — čitajte
»LJUBLJANSKI ZVON«

Vrenje v Španiji

Odkrita revolucionarna zarota radikalne leve — Zaplenjeni načrti nameravane vstaje

Madrid, 21. septembra. V vladnih krogih so v najvišji meri vznemirjeni zaradi vesti, ki napovedujejo skorajšnje vstajo levičarskih ekstremistov, zlasti, ker ima vlada v rokah nedvomne dokaze za obširne priprave socialistov, ki so si nabavili velike zaloge orožja. Včeraj je vlada odredila, naj se po vsej Španiji nadzorujejo avtomobili ter natančno preiskujejo, ali ne prevažajo morda orožja.

Ministrski predsednik Samper je izjavil, da ima vlada mnogo povodov za domnevo neposredne nevarnosti zelo resne vstaje. Pri neki hišni preiskavi so v zadnjih dneh izsledili do podrobnosti izdelane načrte za zasedbo vseh vladnih poslopij. Včeraj se je poznalo ponoči šest ministrski svet k seji, na kateri je razpravljalo o teh vznemirljivih pojavih. Ministrski predsednik Samper je odšel nato k predsedniku republike Zamori. Kakor znano, imajo socialisti tudi med višjim uradništvom in častniki mnogo pristašev.

Na seji ministrskega sveta je not-

ranji minister Alonzo obširno poročal o pripravah socialistov in komunistov za državni prevrat, ki naj bi izbruhnil te dni v Madridu, kakor tudi na deželi. Notranji minister se je izrazil zelo pesimistično o položaju. Vlada ga je pooblastila za vse potrebne ukrepe v svrhu preprečenja morebitne revolucije.

Po seji je izrazil notranji minister Alonzo, da so vladi znane zarote, ki se kujejo, kakor tudi taktika, ki se uporablja za polastitev oblasti. Revolucionarni pokret naj bi se pričel v raznih pokrajinah istočasno, predvsem pa v Madridu.

Te dni so aretirali tudi bivšega socialističnega poslanca Morona, v čegar stanovanju so našli v Ciudadu Linealu velike količine orožja in razstreliv, razen tega pa tudi mnogo listin, ki ga obremenjujejo. Tudi pri dijakih, ki so jih aretirali predvčerajšnjim na univerzitetnem stadionu, so našli listine, ki poročajo v podrobnostih o revolucionarnih pripravah.

Ropar Lindberghovega

otroka prijet

Po 30 mesecih so prijeli v New Yorku ugrabitelja Lindberghovega otroka, Nemca Richarda Hauptmanna

New York, 21. septembra. AA. V New Yorku so aretirali osebo, osumljeno, da je aktivno sodelovala pri ugrabitvi Lindberghovega otroka. Kakor znano, so Lindberghovega otroka ugrabili 1. marca 1932, njegovo truplo pa so našli 12. maja v nekem gozdu par kilometrov daleč od hiše, kjer so ga ugrabili. Obdukcija je pokazala, da je otrok umrl, ker so mu zdrobili lobanjo. Policija je potrebovala celih 30 mesecev, dokler ni naposled prišla morilec na sled. Aretirane je imenoval Richard Hauptmann, po rodu je Nemec in živi že 10 let v Ameriki. Po sodbi policije je Hauptmann tisti, ki je prejel 50.000 dolarjev odkupnine, ki jo je Lindbergh poslal po dr. Condonu razbojnikom. V kleti hiše, kjer stanuje Hauptmann, so našli 13.750 dolarjev v papirju. Vsi ti bankovci imajo iste številke kakor bankovci, ki jih je dr. Condon izročil odposlancu razbojnikov. Razen tega je bil pa avtomobil, v katerem se je vozil Hauptmann, ukraden v Leydsundu v državi New Jersey ravno v času ugrabitve Lindberghovega otroka.

Pred kratkim so oblasti dognale, da se v nekem newyorškem okraju pojavljajo bankovci po 10 in 20 dolarjev z listinami številkami, ki so jih imeli bankovci, izročeni kot odkupnina ugrabljenemu.

Hauptmannu so aretirali že v sredo ob 9. zjutraj blizu neke postaje podzemeljske železnice. Aretacijo so skrivali javnosti, dokler ni državni tožilec sporočil novice washingtonskim listom in poudaril važnostnosti te aretacije.

Po najnovejšem poročilu iz New Yorka je dr. Condon takoj spoznal v Hauptmannu človeka, ki mu je izročil 50.000 dolarjev kot odkupnino, ki so jo razbojniki terjali, da vrnejo Lindberghovega otroka, čeprav je bil takrat že mrtve.

Hauptmannu je prav tako spoznal tudi taksijaki šofer Jean Pernen.

Divizijskemu generalu g. Cukavcu k visokemu odlikovanju prijateljske nam Francije najiskrenejše čestitke!

Stavkovni pokret v Ameriki

New York, 21. septembra. d. Položaj v stavkovnem gibanju se je hudo poostрил. Izvršni odbor delavskih sindikatov je pooblastil vrhovno vodstvo stavke, da jo razširi na vse delavske sindikate v Zedinjenih državah, če bi se pokazala potreba. Kakor poročajo listi, bo danes ali jutri izbruhnila stavka pristaniških delavcev v atlantskih lukah. Pristaniški delavci namreč zahtevajo povišanje svojih mezd. Listi so objavili tudi izjavo ministra za delo ge. Perkinsove, ki bo v dveh dneh predložila zastopnikom delodajalcev in delavcev svoj načrt za posredovanje in ki bo posredoval, no akcijo tudi sama vodila. V ostalem je Perkinsova pesimistična in v svoji izjavi naglašala, da ne more odobriti stališča, ki ga je zavzel general Johnson napram delavcem.

Nemiri v zvezi s stavko tekstilnih delavcev so se dni zahtevali v vsej državi 13 smrtnih žrtev. Glede na vedno večjo ogroženost je prva tekstilnih delavcev sporočila svojo pripravljenost za pogajanja.

Smrtna nesreča francoskega delegata v DN

Pariz, 21. septembra. AA. Iz Grenobla poročajo, da se je pri neki avtomobilski nesreči v Voreppu (Isersko okrožje) ubil francoski delegat v Društvu narodov Francoschi. Njegova žena je pa nevarno ranjena.

Borzna poročila.

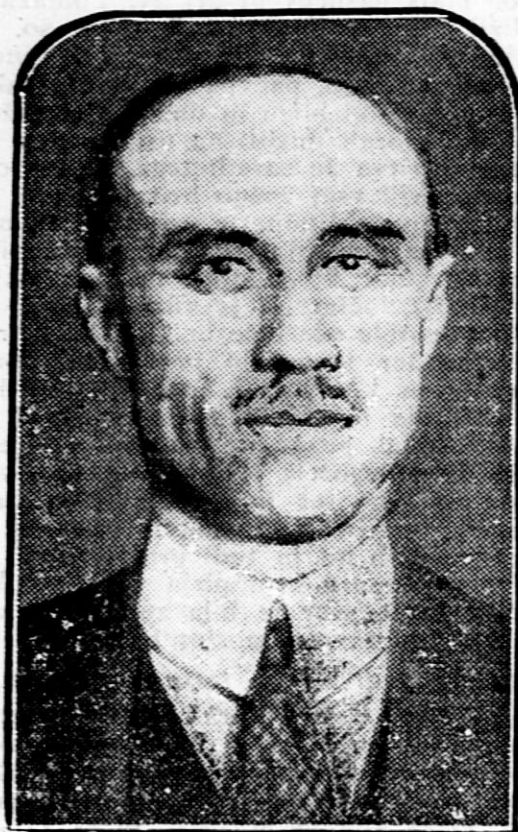
LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2304.29—2315.65, Berlin 1353.47—1364.27, Bruselj 798.02—801.96, Curih 1108—1113.85, London 167.06—168.68, New York 3326.33—3354.50, Pariz 223.93—225.05, Praga 141.23—142.29, Trst 290.90—293.30, (premija 28,5 %). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,50—8,60.
INOZEMSKA BORZA
Curih, 21. septembra. Pariz 20.305, London 15.21, New York 302.625, Bruselj 72.—, Milan 26.20, Madrid 41.875, Amsterdam 207.90, Berlin 122.90, Dunaj 87.30, Praga 12.75, Varšava 57.25, Beč 3.05.

Usoda zakladov ruskih carjev

Bivša velika kneginja Marija dobi dragoceno zbirko starih ruskih kovancev, ki je shranjena v Jugoslaviji

Še pred rusko revolucijo je dal car Nikolaj II. svoj carski in državni zaklad iz strahu pred vojno nevarnostjo spraviti v petrogradsko depozitno banko, med revolucijo, že po tragični carjevi smrti, je bil pa velik del teh zakladov prepeljan iz Petrograda na Krim. Tam je prišel zaklad v roke generalu Wranglu, ki se je boril proti boljševikom.

General Wrangel

Ta zaklad je bil deloma privatna last carske rodbine, deloma last ruske države, deloma pa last raznih plemiških rodbin, ki so uživale posebno carjevo naklonjenost. General Wrangel je porabil ta denar in dragocenosti za financiranje svojega pohoda proti ruskim komunistom. Ko je bil poražen in je moral zapustiti Krim, je spravil ostane zaklada — bilo je še okrog 1000 zabojev denarja in dragocenosti — na svoje ladje in prepeljal ga je v Jugoslavijo. Od tega je prodal približno za 50.000.000 dinarjev zlatnine in srebrnine v Anglijo, približno za 100 milijonov dinarjev zlatnine in srebrnine je pa še obdržal in spravil. Izvoljena je bila posebna komisija, ki naj bi čuvala ta zaklad.

Sčasoma se je pa zaklad znatno skrčil, kajti komisija je razdelila že mnogo zlatnine in srebrnine med bivše

ruske aristokrate, ki so se izkazali z vložnim listkom Depozitne banke v Petrogradu, da je to njihova privatna last. Tako so lahko dobili bogati ruski emigranti svojo zlatnino in srebrnino nazaj, če so slučajno še imeli pri rokah dokaze, da je res njihovo. Zdaj pa pride do izročitve najdragocenejšega dela tega velikega zaklada.

Gre za znamenito zbirko ruskih kovancev iz petrogradskega carskega muzeja, zdaj sploh še edino popolno zbirko tega kovanega denarja na svetu. Njena vrednost se ceni na 30.000.000 dinarjev. Pokojni ruski car jo je izročil Depozitni banki, da bi jo čuvala. Za ta zaklad se poteguje velika kneginja Marija, živeča od revolucije stalno v Rimu kot vdova po velikem knezu Grigoriju Mihajloviču. Predložila je dokaz, da je bila ta zbirka last njenega pokojnega moža, ki naj bi jo bil na carjevo posredovanje preprogaškemu muzeju samo posodil.

Bivša velika kneginja Marija zahteva, naj ji dragoceno zbirko vrnejo. Komisija se je pa postavila na stališče, da ni vzroka za odklonitev njene zahteve. To stališče je zavzela kljub temu, da so se oglašili nekateri ruski emigranti, ki so pripravljali doprineesti dokaze, da veliki knez zbirke muzeju ni posodil, temveč podaril.

Dober recept

Mnogi govorniki so znani po svoji dolgovernosti. Kadar govorijo, bi najraje pričeli pri Adamu ali pa pri vesoljnem potopu. Slavnostni govornik opiše dogodek lepo v tri četrt ure, zaključí govor in deležen je odobravanja, potem pa stopi na govorniški oder drug govornik, ki začne govoriti zopet o istem predmetu, našteva iste dogodke, samo da jih raztegne še bolj in govori počasi, da bi imeli poslušalci večji užitek. Pa to še ni dovolj, nastopi še tretji in četrti govornik, ki pa zopet ne povesta nič novega, samo staro ponavljata, kašljata in delata umetne pavze. Vezati otrobe je menda najzanimivejši pojav našega javnega življenja in čim dolgovernostni zna biti govornik, tem večjo veljavo ima. Glavno je, da mu gladko teko besede iz ust, kaj govori, je pa itak postransko.

Zato lahko zavidamo brazilskim Indijancem, ki dolgovernih govorov ne trpe. Če se oglašati tak govornik, mu poglavar sicer da besedo, toda pozove

ga, naj med govorom stoji na eni nogi. Ker pa dolgo ne more stati na eni nogi, mora hitro povedati, kaj mu teži srce, in tako so dolgoverni govorci izključeni. — Dobro bi bilo, če bi se oprijeli te navade tudi pri nas. Kar poskusijo naj govorniki stati na eni nogi med govorom, pa boč videli, da se da tudi v kratkih besedah kaj povedati.

Mrlič na skali

Dva avstrijska turista, ki sta naskočila v nedeljo južno steno Scharnitzspitze v pogorju Weterstein, sta naletela med skalovjem na mrtvega turista. Odkritje je bilo tem groznejše, ker je mrlič stal na strmi skali, obrnjen s čelom proti pečini. V skalo je bil zabit železen kavelj, ki se ga je nesrečni turist krčevito oprijemal. Na kavelj je bila privezana kratka vrvi, ki je truplo še vedno držala na skali. Na mrliču ni bilo nobenih sledov nasilne smrti. Takoj na prvi pogled sta se avstrijska turista prepričala, da se nesrečnej ni ubil. Pač je bil pa mrličev obraz strašno izčrpan in upadel, kar je pričalo, da je umrl od lakote in žeje.

Avstrijska turista sta se takoj vrnila v dolino in povedala, kaj sta našla. Oblasti so takoj poslale po truplo, v katerem so spoznali nekega monakovskega študenta. Zdravnik je ugotovil, da je nesrečnej umrl v planinah od lakote.

Pastor in tihotapec alkoholnih pijač

Jack See je bil ameriški milijonar, ki nikoli ni skrival, da je vnet zagovornik prohibicije. Za svoje ogromno bogastvo se je moral zahvaliti tihotapstvu alkoholnih pijač. Neki ameriški list je priobčil po njegovi smrti zanimive podatke o tem zagovorniku prohibicije. V Palm Beachu, kjer je See prebival, je imel predstojnik neke verske sekte cerkev z 10 m visokim zvonikom. Toda to je bilo pastoriu sekte premočno, želel je, da bi stal na zvoniku še 20 m visok dvojni križ, električno razsvetljen, da bi vabil nove pripadnike sekte. V Ameriki je namreč tudi za vero potrebna reklama. Toda taka razsvetljava bi bila precej draga; izračunali so, da bi veljala približno 10.000 dolarjev mesečno. Toliko pa podjetni pastor ni mogel spraviti skupaj.

Kar ga je nekega dne posetil eleganten, zelo debel gospod in ga vprašal, koliko bi potreboval za razsvetljava zvonika. Pastor mu je povedal, da bi bilo treba 10.000 dolarjev mesečno. Neznani dobrotnik je segel v žep in položil na mizo 30.000 dolarjev, torej denar za tri mesece razsvetljave. Ime na vam pa ne povem, je dejal skromno, ker desnica ne sme vedeti, kaj dela le-

Jutri začetek našega novega romana „Skrivnost belega čevlja“

Avtor romana je sam Ellery Queen, genijalni detektiv, ki je pojasnil zagoneten umor gospe Doornove in ki je zdaj eden najslavnejših in najbolj čitanih ameriških pripovednikov skrivnostnih dogodkov iz zločinskega sveta. Roman se odlikuje po sijajni kompoziciji, duhovitih zapletljivih in presenetljivih prokretnih, ki dosežejo višek v izsleditvi zločinca, ko mora sam napisati lastno tiralico, ne da bi slutil, da je razkrinkan.

Ne zamudite začetka, da boste lahko sledili napetemu dejanju našega novega romana.

vica. Tri mesece je žarel zvonik krasno razsvetljen v noč in ko se je že blizal konec četrtletja, je prišel dobrotnik zopet in položil na mizo še trideset tisočakov.

Tedaj pa pastor ni več dovolil, da bi ostal dobrotnik tako skromen in neznan. Ni se dal odpraviti, dokler mu dobrotnik ni povedal, da se piše Jack See. Gotovo ste že kaj slišali o meni, je dejal dobrodušno, saj sem šef čolnarjev, ki dovažajo alkohol, zvonik vaše cerkve jim pa dobro služi kot morskemu svetilniku, da ponoči ne zgreše poti v pristanišče. Tako se moram jaz zahvaliti vam, ne pa vi meni.

Kaj je odgovoril pastor, ni znano, pač je pa znano, da je zvonik svetil do konca prohibicije.

Razočarani Holandci

Že dolgo vrsto let ne pomni nizozemska rezidenca Haag tako velikega dotoka gostov iz vseh krajev, kakor jih je bilo v tork. Vsako leto prispe tretji tork v septembru na tisoče Holandcev iz Amsterdama in drugih krajev, da se udeležijo starodavne svečane ceremonije, vožnje svoje vladarice in dvornih dostojanstvenikov v veliko historigno viteško dvorano, kjer se v prestolnem govoru sporoči ljudstvu vladni program za prihodnje leto. Velike množice Holandcev, ki so prispele v tork v Haag, sta vodila dva razloga. Na eni strani so hoteli izraziti kravlji sožalje ob smrti matere in soproga, na drugi strani so pa pričakovali, da bodo prisostvovali zaroki prestolonaslednice s švicarskim princem Karlom.

V tem pričakovanju so bili pa raz-

očarani enako, kakor tisk, ki je baje že imel pripravljene slike in komentarje. Pa tudi smernice holandske politike v prihodnjem letu je omenil prestolni govor le mimogrede. Ugotovil je težak položaj narodnega gospodarstva in nerazveseljene poglede v bodočnost. Nizozemska si bo skušala pomagati s povečanjem notranjega konzuma. Skušala bo utrditi industrializacijo kolonij in gojila bo trgovske stike z njimi. Glavni cilj vlade bo ohraniti enotnost naroda v Evropi in v kolonijah.

Otroška paraliza na Danskem

Na Danskem zadnje čase vedno bolj razsaja otroška paraliza. Zaenkrat pa število njenih žrtev še ni posebno veliko. V avgustu je bilo 337 primerov te zavratne bolezni, v prvih desetih dneh septembra pa že 351. Zaradi otroške paralize so odpovedali manevre in orožne vaje, čeprav bo s tem ostal velik del danskih častnikov že šesto leto brez orožnih vaj in brez stika z vojaškimi enicami, ki so ga baš letos hoteli pogledati z večjimi manevri in orožnimi vajami.

Sej danske zdravstvene službe je obvestil javnost po radiu o nevarnosti otroške paralize. V celoti je potrdil vesti, da se bolezen močno širi, omenil je pa, da je veliko število obolenj omogočilo zdravnikom seznaniti se z otroško paralizo tako temeljito, da zadostujejo že njeni prvi znaki za diagnozo in da pride zdravniška pomoč že v prvem stadiju bolezni. Tako se ljudem ni treba več bati strašnih posledic otroške paralize, ki je zapuščala doslej z redkimi izjemami zelo težke sledove.

Cula

Kakšna dobričina je bil ta Hektor Laponik, fant kakor gora. Po sejalcu svojega življenja je bil podedoval zapeljivo postavo simpatičnega orjaka, sijajno zdravje in povrhu še nad sto tisoč frankov letnih dohodkov. Skratka — Hektor je imel vse, kar je potrebno za srečo na tem svetu.

Že najmanj dvajsetkrat se je hotel oženiti, toda v zadnjem hipu mu je vedno zamrla na ustih odločilna beseda, po kateri so zaman hrepenele krasne, zaljubljene oči lepih deklet in dražestnih vdov.

Hektor je hotel biti prepričan, da ga bo izvoljenka vzela samo zavoljo njega, ne glede na njegovo bogastvo. Pa poročite, da bi se bil lahko odkril svojih milijonov. Res, lahko bi se jih bil! Toda naš Hektor je dal prednost drugemu izhodu: obdržal je podedovane milijone in hotel je delati v vis razcapanega berača samo s svojo zunanostjo.

Vsak dan je hodil iz svoje krasne vile v oguljeni, razcapani obleki siromakega postopača. Ljudje, ki so ga srečavali in ga spoznali tako čudno oblečenega, so majali z glavami in šepetali: Zmešalo se mu je, revež! Znozel je!

Sam, čisto sam se je potikal melanholično po mestu, iskal je sorodno dušo, lepo neznanke, ki bi znala prečitati iz njegovih pogledov vroče hrepenenje po globoki, nesebični ljubezni.

Nekega aprilskega popoldne, smešno oblečen v pretesen suknjič in nemo goče kratke hlače — sama zaplata — je sedel Hektor Laponik na klopi na Elizejskih poljih in pihal dim iz pipe. Pred njegovimi išočimi očmi so vozili krasni avtomobili v bulonjski gozdi mlade in elegantne dame, smehljajoče se v mlado jutro. Vse so se mu zdele lepe, očarljive, vredne oboževanja. Toda vse so se peljale mimo, ne da bi se zmenile zanj.

Ves obupan in nesrečen je že hotel vstati in oditi domov, ko se je naenkrat ustavila pred njegovo klopijo prekrasna limuzina. Čudež! Rusolasa glavica se je prikazala pri okencu elegantnega avtomobila in ročica v beli rokavici je pomigala mladeniču, naj se približa.

— Končno! Torej sem le dočakal! — je pomislil naš orjak. — Temu se pravi ljubezen na prvi pogled!

Ko se je ustavil nekaj korakov od lepe neznanke, ga je premerila od pete do glave, potem je pa vzkliznila zadovoljno:

— Baš takega moža, kakor ste vi, iščem že več mesecev! Veseli me, zelo me veseli, da sem vas srečala... Priidite takoj jutri ob enajstih k meni. Prepričana sem, da vam ne bo žal...

In pomnila mu je svoje vizitko: »Grofica Ksenija Petrovska, 44 bis, rue Hoche«.

Hektorja je ta nepričakovana ljubeznivost tako zbegala, da redka iskrenost ga je tako osupnila, da je zaman iskal v svojem srcu nekaj besed, ki bi mogle tolažiti njegovo prijetno presenečenje in radost. A ko si je malo opomogel od presenečenja, ponosne limuzine z grofico ni bilo več...

Navzlic svoji bujni fantaziji in ekscentričnosti ni spadal naš krični orjak med moške, ki se slepo vržejo v ljubavne pustolovščine. Še istega večera si je preskrbel zanesljive informacije o grofici Petrovski. Bile so zelo dobre. Vdova po kozakškem polkovniku, ki ji je zapustil lepo premoženje. Grofica je zahajala v najboljšo pariško družbo, njeno vedenje je bilo brezhibno, skratka, bila je na najboljšem glasu.

— To je prava žena, kakršno potrebujem in kakršno že tako dolgo zaman iščem! — je vzkliznil Hektor ves srecen.

In drugo jutro je pozvonil gladko obrit in brezhibno oblečen ob določeni uri v palači svoje izvoljenke.

— Ali bi mogel govoriti z gospo grofico Petrovsko?

— Gospa grofica dopoldne nikogar ne sprejema, — mu je odgovoril komornik.

— Saj me je včeraj sama povabila, naj pridem danes ob enajstih k nji.

— Aha! Zdaj pa že vem, za kaj gre! — je dejal komornik. Obrnil je začudenemu Hektorju hrbet in zaklical sobarici:

— Hej, Marija, prinesite doli tisto culo!

— Kakšno culo? — je vprašal presenečeni Hektor, ki so se mu kar kolena zašibila.

Komornik mu je prav rad pojasnil, o kakšni culi je govoril. Povedal mu je, da se je vrnila grofica zvečer domov izredno dobre volje in dejala svoji sobarici:

— Končno sem našla fanta kakor gora, ki nas lahko reši te ropotije po mojem ranikem možu... Gotovo nosi čevlje številka 47, kakor jih je nosil naš orjak — polkovnik. Stlač v culo vse, kar našdeš tu, jutri ob enajstih pride po to šaro.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

ISCEM NATAKARICO
z znanjem nemščine za boljšo prometno gostilno v Ljubljani.
— Informacije: Dolenjska cesta št. 3. 2870

VEČ ABONENTOV
sprejem na dobro hrano dnevno a 8.— Din pri operi. — Naslov v upravi »Slov. Narodac. 2869

MLAD SOFER
se sprejme k tovrstnemu avtomobilu. — Suppanz, Pristava.

Če oddajate ali iščete stanovanje
oglašujte v »Slovenskem Narodcu. — Beseda 0.50 para.

ZA UGLASEVANJE
in prenavljanje klavirjev in pianin se priporoča — Tramte Anton, Medvode.

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6

PUMPARCE

modne hlače, najboljši nakup.

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štov. 14. 6/T

SPALNICE
moderne, iz orehove korenine, plekane, in kuhinjske opravke ter drugo pohištvo dobite najceneje pri Andlovic, Komenskaga ulica št. 34. 54/T

ZAVESE
vam najlepše napravi po izbiri blaga specialni oddelk za zaveses — EUD. SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2. — Kdor kupi blago pri meni, mu jih ugotovim brezplačno! 36/T

OGLAŠUJTE

V malih oglasih v »Slovenskem Narodcu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znakah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

Gostilna Dva ribiča

LJUBLJANA, KERŠNIKOVA (NOVA ULICA) ST. 5

DANES VELIKA IZBIRA MORSKIH RIB

Jutri in v nedeljo odloži na raznju in druge specialitete.

Vina prvovrstna, čez ulico znižane cene Din 9.—.

Za dobro postrežbo jamči in se priporoča

ANA LOZIC, preje v Operni kleti.

Sveže morske ribe!

Danes in jutri v gostilni »PRI KMETU« na Gosposvetški cesti št. 8 — največja izbira najfinjših morskih rib.

— Izborna dalmatinka in domača vina, izvrstna kuhinja. — Specialiteta: Brodet s polento.

Se priporoča STOSIC SIME.

Oglasi v „Slovenskem Narodu“ imaajo velik uspeh!

Zakai si je bogat človek izbral to dekle za ženo

Strojepisna pripoveduje svoj roman

Gospa B... se je nedavno poročila s sinom nekega zelo bogatega industrijca. V razgovoru je dejala: »Vprašujete me, zakaj si je moj mož baš mene izbral. Bilo je takole. Nameščena sem bila kot strojepisna v uradu njegovega očeta. Nisem si mogla privoščiti razkošnih oblek, kakor vse druge mladenke, s katerimi se je on družil, vedno pa sem posevala veliko pažnjo svojih polti. Moja pozornost je bila na prvi vrsti budila njegovo pozornost moja čudovito lepa polt. Uporabljam vedno hranilo za kožo Tokalon, belo po dnevi, rožnato pa za noč. Res je čudovito, kakšno izpremembo napravilo ti pripravki pri vsaki osebi že v nekaj dneh. Nikdar nečem uporabljati druge kreme. Krema Tokalon, hranilo za kožo, bele barve (ne masna) vsebuje čisto oljčno olje in svezno smetano. Te sestavine prodajo globoko v znojnice in odstranjujejo vsi nesnag, do katere nikdar ne more niti mlo, niti voda. Zajemalci razbirane znojnice in vsi nedostaki polti naglo izginejo. Koža postane sveža, svetla in gladka. Da se rešite gub, uporabljajte kremo Tokalon, hranilo za kožo z Biocelom (rožnate barve) — presenetljiv izumom dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča.

NEMŠČINA

za deco in šolsko mladino dopoldne ali popoldne, za odrasle zvečer. Začetni in višji tečaj. — Vpisovanje od 1/19. do 1/21. ure v Delavski zbornici, glavni vhod, desno. 27/11

MUZIKA

klavirji, pianini — Ljubljana, Sv. Petra cesta 40 — se je preselila v Knafljevo ulico št. 4, ter se za nadaljnja naročila priporoča 8/T